	<p>Kurt Kvarnström Ordförande, Nationella Nätverket för Samordningsförbund</p>	<p>Kontaktinfo mobiltel 070-215 44 00 e-post kurt.kvarnstrom@riksdagen.se hemsida www.nnsfinsam.se</p>
		<p>DATUM 2014-06-05</p>

Projektförslag inom området utvärdering av finansiell samordning, ställd till Socialdepartementet:

”Hur vet vi att det blir bättre? Framtagande av mått för indikatorer inom den finansiella samordningen”

Projektbenämning

Projektet föreslås att kallas ”Hur vet vi att det blir bättre? Framtagande av mått för indikatorer inom den finansiella samordningen”.

Projektägare och projektledare

Huvudansvaret för projektet ligger på Föreningen Nationella Nätverket för Samordningsförbund (NNS) och dess styrelse. NNS ändamål är att stödja samordningsförbunden i deras utvecklingsarbete, vara ett forum för dialog, erfarenhetsutbyte, kunskapsspridning och gemensamt lärande. NNS samlar 71 av landets 83 samordningsförbund som medlemmar.

Ordförande för NNS är Kurt Kvarnström. Kontaktuppgifter: Epost kurt.kvarnstrom@riksdagen.se, tel 070-215 44 00, postadress c/o Vretahagsvägen 7, 633 69 SKOGSTORP.

Projektledare är utvecklare Jonas Wells som arbetar för NNS. Kontaktuppgifter: Epost jonas.wells@nnsfinsam.se, tel 0706-38 06 17, postadress c/o Södra Dalarnas Samordningsförbund, Industrigatan 11, 774 81 AVESTA.

Bakgrund

Sedan november 2012 har tre samordningsförbund (Norra Västmanlands SF, SF Huddinge/Botkyrka/Salem och SF Östra Östergötland) samarbetat för att konstruera en gemensam utvärderingsmodell. Detta möjliggjordes då de tre förbunden har en likartad strategisk inriktning i sitt arbete, s.k. integrerad samverkan. Integrerad samverkan¹ är en vedertagen

¹ På engelska används begreppen ”Integrated Care” och ”Integrated Working” omvärtannat. På svenska finns översättningen i form av ”Integrerad vård” alternativt ”Integrerad

samverkansstrategi som skiljer sig från projektstrategin. Utmärkande för denna strategi är siktet på långsiktiga insatser, under ständig förändring, för individer med gemensam ledning/styrning som utgår från individens behov.²

Utgångspunkten för de tre samordningsförbunden var om man har en liknande strategisk inriktning kunde de även tillämpa en liknande utvärderingsmodell. Vinsterna med detta skulle vara en större tydlighet kring de lokala effekterna av den särskilda strategin, på deltagare/närstående-, personal-, organisations- och samhällsnivå. De tre förbunden trodde även på vidgade möjligheter för ett systematiskt erfarenhetsutbyte mellan flera samordningsförbund, möjligheter till att aggregera data på nationell nivå samt möjligheter till sambeställning av forskningsrapporter/följeforskning m.m. som tar hänsyn till de många olika perspektiv det finns på den finansiella samordningens verksamheter. Från augusti 2013 har Socialstyrelsen varit ett stöd i utvecklingsarbetet med indikatorerna och från september kontrakterades Örebro universitet och Delsam AB för stöd i framtagandet av indikatorerna och förberedelse inför en gemensam s.k. konsensuskonferens.

Den 28-29 april i år genomförde de tre förbunden tillsammans med Örebro universitet och Delsam AB en gemensam konsensuskonferens. På denna speciella konferens debatterade 23 experter de sammanlagda 137 process- och effektindikatorer och röstade ned dem till 15 st kärnindikatorer. En rapport från konferensen, med bl.a. en beskrivning av kärnindikatorerna, sammanställdes av Örebro universitet och DelSam AB (se bilaga).

Indikatorerna speglar olika perspektiv på hur kan finansiell samordningen kan utgöra och utveckla stöd till enskilda individer med samordnade rehabiliteringsbehov men även effekter på personal, organisation och samhälle som följer av ett tätare samarbete mellan ingående organisationer. Flera, om inte samtliga, av indikatorerna är allmängiltiga för samtliga samordningsförbund. De skulle därför och med fördel, kunna tillämpas av samordningsförbunden generellt. Indikatorerna är inte avhängiga en viss strategisk inriktning i samordningsarbetet och är således oberoende. Det är jämförbart med hur Socialstyrelsen arbetar fram indikatorer för "god vård" trots att flera olika landsting har olika strategier för att möta detta mål. Strategin "integrerad samverkan" är därför, i detta läge, inte alls ett kriterium, även om det var ett stöd i framtagandet av indikatorerna. Det är viktigt dock att påpeka att ambitionen från både NNS och Nationella Rådet

samverkan". I boken "Om samverkan" (2013) av Runo Axelsson & Susanna Bihari Axelsson, red, finns denna strategi omnämnd av bl.a. John Övretveit då nämnd som integrerad vård.
² Exempel på källor är: "Integrated Working with Children and Young People" (2012) av Nadia Edmond & Mark Price, red, "Towards Holistic Governance: The New Reform Agenda" (2002) av Perri 6 et al, och WHO Regional Office for Europe "Coordinated/Integrated Health Services Delivery" (2014).

är att flera, om inte samtliga, av indikatorerna är tillämpliga för samtliga samordningsförbund oavsett strategisk inriktning.

Projektet i ett längre och större sammanhang

Att ta fram verktyg för utvärdering inom den finansiella samordningen är en utmaning. Komplexiteten är hög dels p.g.a. att de olika samordningsförbunden utgår från en lokal anpassning av sin verksamhet, strategi och utvärderingsmodell. Det är också komplext eftersom det till sin natur är mångfacetterad och flera aktörer är både inblandade och dessutom aktiva på olika sätt med olika utgångspunkter, synsätt och mål. Med detta avses inte bara samordningsförbunden själva, utan även dess ägare, enskilda kommuner, landsting/regioner, Arbeförmedlingen och Försäkringskassan. Lägg därtill andra intressenter som Socialstyrelsen, Inspektionen för social försäkringen (ISF), olika universitet/högskolor, utvärderingskonsulter och brukarorganisationer. Att ta fram en legitim och användbar gemensam utvärderingsmodell tar tid och kräver ett metodiskt tillvägagångssätt som tar hänsyn till, och faktiskt bejakar, mångfalden av perspektiv men även de väntade och oväntade konsekvenser av en ny och unik lagstiftning i välfärdsområdet som lagen om finansiell samordning är ett exempel på.

Denna projektansökan bör således ses som en del i ett längre och större sammanhang. I bakgrunden bör nämnas studien som Statskontoret genomförde av de tidiga åren efter lagens införande³. Även ISF:s studie bör nämnas från 2011⁴. Dessa studier av utvärdering inom den finansiella samordningen har pekat på komplexiteten men även på behovet av utfallsmått och ett mer utvecklat stöd i frågan. Denna ansökan är ett steg i denna riktning, mot att utveckla precisa utfallsmått genom indikatorer. Vidare kombinerar den de olika perspektiven på utvärdering både från nationella och lokala aktörer på ett intressant och innovativt sätt.

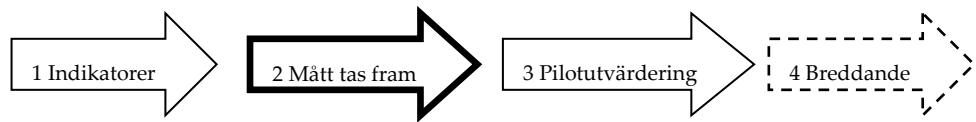
I ett tidssammanhang bör det förtydligas att detta projekt är ett steg två i en längre process. Steg ett har ansvarats av initiativtagarna, de tre tidigare nämnda samordningsförbunden, och framtagandet av 15 st kärnindikatorer. Nästa steg handlar om ta fram mått till dessa indikatorer samtidigt som stödet utvecklas från de nationella aktörerna (NNS och Nationella Rådet) och att arbetet breddas lokalt. Steg tre, efter detta projekt, handlar om arbetet då indikatorerna med sina utvecklade mått används i skarpt läge fram till att den första utvärderingen presenteras. Stegen därefter handlar om fortsatt lärande, en ökad tillämpning och användande.

³ Statskontoret (2008). *Fyra år med Finsam*, 2008:7 & Statskontoret (2008). *Effekter av Finsam?*, 2008:16

⁴ Inspektionen för social försäkring (2011). *Stöd för utvärdering av samordningsförbundens insatser*, 2011:14

Möjligheten att jämföra data över tid, mellan förbund och redovisning nationellt kan, med denna process, få helt nya förutsättningar.

Nedanstående bild överskådliggör projektets del (steg 2):

Finansiering för steg två söks från Socialdepartementet. För följande steg tre och fyra beräknas de insatser som behövs för implementering och spridning av indikatorerna, med måtten, kunna finansieras via det ordinarie arbetet i respektive samordningsförbund och via det stöd som NNS och Nationella Rådets ingående organisationer redan kan ge. Däremot är det inte, i dagsläget, klarlagt vilken organisation eller organisering som ansvarar för utvärderingen av indikatorerna då de används i skarpt läge för första gången eller hur den första oberoende analysen av materialet ska genomföras. Det är därför inte klarlagt på vilket sätt just detta arbete ska finansieras men det finns tid under projektiden att utforska detta. Detta hindrar dock inte aktörerna från att fortsätta sitt arbete med att stödja implementeringen och spridningen av indikatorerna efter projektiden. Detta är, trots allt, ett viktigt delmål i sig och en förutsättning för nästa steg med en analys och en ordentlig utvärdering av resultaten.

Syfte

Det finns ett behov, både lokalt och nationellt, att arbeta fram mer precisa beskrivningar av varje kärnindikator, ta fram konkreta mått och att förstärka den lokala förankringsarbetet och samarbetet med de nationella aktörerna i frågan om utvärdering av finansiell samordning. Nästa steg i framtagandet av indikatorer är således denna ansökan till Socialdepartementet. Syftet är att:

- Under 2014, ta fram mått (enskilda mått eller kombinationer av mått, kvalitativa och/eller kvantitativa mått) för varje kärnindikator

Ansökan är formellt uppbackad av NNS styrelse, Örebro universitet (genom professor Berth Danermark) samt respektive samordningsförbunds styrelse hos de tre ingående förbunden Norra Västmanlands Samordningsförbundet, Samordningsförbundet Huddinge/Botkyrka/Salem och Samordningsförbundet Östra Östergötland. Ett tiotal andra samordningsförbund står redan på tur att ingå i en referensgrupp. Bakom ansökan står även Nationella Rådet och dess ingående organisationer Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Landsting (se bilaga). Detta breda stöd är en otrolig resurs i sammanhanget och viktig för att

instrumenten som utvecklas kan få den legitimitet och validitet som behövs.

Organisation

Projektet leds av en styrgrupp bestående av representanter från NNS styrelses arbetsutskott med stöd av representant/er från Nationella Rådet. Tjänstemannaledningen från Norra Västmanlands Samordningsförbund, Samordningsförbundet Huddinge/Botkyrka/Salem och Samordningsförbundet Östra Östergötland ingår också i styrgruppen. Föredragande i styrgruppen är projektledaren med stöd av representant från Örebro universitet. NNS handhar projektets ekonomi och löpande bokföring. Rapporter om faktisk tidsåtgång (särskilt för tjänstemän knutna till NNS) biläggs rekvisitionerna till finansören. Under projekttiden beräknas att tre styrgruppsmöten genomförs. Avrapportering görs direkt till både Nationella Rådet och NNS styrelse minst en gång under projekttiden.

Projektledaren (tjänsteman från NNS) ansvarar för operativ ledning och samordning av projektet. Projektledaren ansvarar vidare för projektets kontakter med externa aktörer såsom Örebro universitet och Nationella Rådets aktörer samt de olika samordningsförbunden både i referensgruppen och nationellt. Projektledaren är föredragande i projektets styrgrupp. Slutligen ansvarar projektledaren för slutrapportens slutförande. Projektledaren beräknas arbeta upp till 20 % av en heltid i projektet.

Projektmedarbetaren (en eller fler tjänstemän från NNS medlem) ansvarar för dialog och kontakter med de enskilda samordningsförbunden som ingår i referensgruppen. I denna grupp beräknas ett tiotal samordningsförbund ingå och det klargörs efter seminarium den 11 juni just vilka som vill och kan vara med. Projektledaren och projektmedarbetaren kommer att ha ett tätt samarbete och kan i viss mån dela på arbetsuppgifterna. Projektmedarbetaren beräknas arbeta upp till 20 % av en heltid under projekttiden. Eventuellt kan delas tjänsten mellan 1-2 personer (Mer om NNS tjänstemannaorganisering i bilaga – Arbetsinsats från NNS).

Forskartjänster avser tjänster från Örebro universitet, Institutet för handikappvetenskap (IHV) via ansvarig professor Berth Danermark. Dessa tjänster handhar det tekniska arbetet med projektet, utarbetande av mått och ett utförligt protokoll till indikatorerna. I protokollet kommer det att finnas en djupare beskrivning av varje indikator med utarbetade mått (eller kombinationer av mått) för respektive indikator. Forskartjänsterna kommer vidare att överse arbetet med webenkäten som bildar underlag för de föreslagna måtten. Webenkäten planeras att sändas ut både lokalt hos de

samordningsförbund som ingår i referensgruppen men också till nationella aktörer och deras experter (Se bilaga – Arbetsinsats från Örebro universitet).

Informatörstjänster kommer att tas i anspråk för spridning av projektets arbete och grafisk design av slutrapporten samt korrekturläsning. Informatören kommer även att handha arbetsuppgifter kopplade till ett seminarium där de preliminära resultaten förädlas inför slutrapporten.

Tid- & aktivitetsplan

Studien ska genomföras under hösten 2014 enligt följande tidplan:

Juni – Förberedelse till uppstart av projektet, möte mellan nationella aktörer, universitet och samordningsförbund (den 11 juni hos ISF i Stockholm)

Augusti – Uppstart av projektet, projektmedarbetare utses, förberedelse av webformulär, referens- och styrgruppens arbete börjar

September – Lokala seminarier inför utskick av webformulär

Oktober – Utskick av webformulär

November – Sammanställning och framtagande av protokoll

December – Seminarium med preliminär resultatredovisning av projektet

Slutrapport redovisas till Socialdepartementet senast den 31 december 2014

Januari – Publikation av rapport (kostnad NNS)

Planerad budget

NNS ansöker om finansiering från socialdepartementet enligt nedanstående budget. Samtliga kostnader avser 2014 och exkl moms. Projekttiden är från augusti-december (140818-141231):

Forskartjänster Örebro universitet	266 000 kr
Samordning/ledning NNS	144 000 kr
Projektmedarbetare NNS	78 000 kr
Seminarium (december)	50 000 kr
Informatörstjänster (10 000 kr/mån)	40 000 kr
<u>Resor</u>	<u>40 000 kr</u>
Totalt	618 000 kr

Projektets framtid efter avslut

Fortsatt implementering, spridning och vidare arbete planeras under 2015 med samordningsförbunden runt omkring i landet. Detta projekt är en del i en process som redan är igång ett tag men där mycket arbete ännu återstår.

Det finns i efterläget av projektet en verklig potential att utvärdering av finansiell samordning hamnar i ett annat ljus och får en ordentlig skjuts framåt. Första tecknet på detta skulle kunna vara en publikation om arbetet i projektet och en närmare presentation av indikatorerna, måtten och processen genom ett utvecklat protokoll. Detta kan ske tidigt på året, till sista januari. Det fortsatta arbetet med att utveckla utvärderingen inom finansiell samordning behöver givetvis förankras och ske i dialog med Nationella Rådet och de ingående aktörerna. Formerna för och innehållet av detta kommer att diskuteras redan under projekttiden, men det är troligt att implementerings- och spridningsarbetet, och finansieringen av detta, sker fortsättningsvis inom ramen för samordningsförbundens och de nationella aktörernas ordinarie arbete.

NNS och enskilda samordningsförbund emotser således ett vidare och fortsatt samarbete med Nationella Rådets organisationer i det pågående arbetet med utvecklingen av utvärdering av finansiell samordning. Detta kommer att synas på flera olika sätt under 2015. Ett logiskt steg, bortom publiceringen av protokollet, skulle kunna vara att några samordningsförbund agerar pilot och börjar, under året, testa indikatorerna med de utvecklade måtten i skarpt läge. Detta arbete skulle kunna resultera i en utvärderingsrapport ställd till samordningsförbundens ägare och nationella aktörer under senare delen av 2015. Med ett positivt utfall av denna pilot kan det, i steget därefter, komma en första ordentlig rapport med en oberoende analys som kan ge intressenterna mer underlag för fortsatta beslut om finansiell samordning. På vilket sätt och vem som levererar dessa rapporter är dock inte klart i skrivande stund men detta kommer att vara föremål för diskussion under hösten och utfallen av dessa samtal kommer att redovisas i slutrapporten.

Kurt Kvarnström
Ordförande för Föreningen Nationella Nätverket för
Samordningsförbunden